

nikov. Od gimnazijcev mariborskih jili je prišlo s tremi vencí 35, večinoma pevcev, ki so krasno peli na domu žalostinko »Nad zvezdami«, na potu »Miserere«, pri sv. maši ter ob grobu »Blagor mu, ki se spočije«. Pogreba so se udeležili tudi učenci z učiteljstvom in izredno veliko faranov. Ravno je zvonilo poldne, ko so rajnega položili v hladni grob, ob katerem so nato č. g. profesor dr. A. Medved spregovorili pretresljivo slovo, rajnemu Janezu v čast, starišem, sorodnikom in sploh vsem udeležencem pa v tolažbo. Janez Mlakar je bil res priden dijak, kateremu je bila molitev, učenje in red nad vse. Lahko kliče svojim tovarišem in sploh vsej mladini besede Slomškove: »Kdor dolžnosti svoje s'tri, — sladko spi«. Naj počiva v miru!

Iz Vojnika. (To in ono.) Dne 19. aprila smo položili temeljni kamen novi župni cerkvi. Bog daj, da bi vsi, ki bodo kedaj vstopili v ta božji hram, tudi vstopili enkrat v sv. raj! Gotovo jih bode stolisooe, ako bode cerkev več sto let stala. Stara cerkev kaže zidovje dveh dob. Nekaj ga je starega, »vltitega«, kateremu niti dinamit ni prišel do živega. Zvonovi so se spravili v posebno utico poleg stavišča. Glas imajo precej prijeten, čeravno ne posebno mil. Težki so: I. 30 centov 85 f., II. 17 c. 17 f., III. 8 c. 95 f., IV. 3 c. 88 f., torej dosti težki za veliko cerkev. Vili jih je Samassa 1869. Med kamenjem vsred zidovja se najdevajo opisani komadi. Prosili bi, ko bi se kdo potrudil jih posneti, da bi jih opral, prevlekel z mokrim papirjem in s ščetico zaznamoval vdrtine. Najbrž se najde kaj posebnega. Pa, bēda, ker imamo vsi opravkov čez glavo; ne moremo vsega! — Cerkva imeli smo za cesarja Josipa šest v župniji. Opustili so jih štiri. Eno (Matere božje na gori) so zopet pozidali pred osemdesetimi leti; eno (sv. Tomaža) predlanskim, dve (sv. Miklavža in sv. Marjete) sta izginili popolnoma; župna cerkev pa je podrtá sedaj in upamo, da v dveh let vzrase nova! Quidam.

Iz Dunaja. (Podporno društvo za slovenske visokošolce) je prejelo zadnje mesece od raznih stranij lepe darovi: Slavni deželni zbor kranjski daroval je 200 gld. Odlični rodoljub v Ljubljani, ki ne želi biti imenovan, pristopil je društvu kot ustanovnik s 50 gld. Iz Maribora se darovali: Mil. knez. dr. Mihael Napotnik (društveni ustanovnik) 10 gld. Gd. France Dolenc, trgovec v Mariboru, je o veliki noči poslal 126 gld., katere so darovali: Slavna posojilnica v Mariboru, 40 gld.; gd. dr. Jernej Glančnik, odvetnik in društveni ustanovnik, 20 gld.; po tri gld. so darovali: g. Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj učiteljsčju, vč. gd. dr. Ivan Mlakar, vodja semenišča i. t. d., vč. gd. Lovro Herg, stolni dekan; po dva gld.: Gd. dr. Ferdinand Dominkuš, odvetnik i. t. d., gd., Bernard Jentl, prokurist, vč. gd. Zidanšek, prof. bogoslovja, vč. gd. Franč. Simonič, stolni kaplan, vč. gd. Jakob Bohinc, stolni kanonik, vč. gd. dr. Jožef Pajek, kanonik, vč. gd. dr. Ivan Križanič, kanonik i. t. d., vč. gd. dr. Martin Matek, podravnatelj bogoslovnice i. t. d., vč. gd. dr. Anton Medved, prof. veroz., gd. France Dolenc, trgovec, in neimenovan; po eden gld. pa so darovali: Gg. Pavel Simon, tajnik posojilnice, Jož. Rapoc, posestnik, dr. Feliks Ferk, (društ. ustanovnik) zdravnik, Košan Janko, c. kr. gimn. prof.; Simon Goričnik, c. kr. fin. svetnik, Alojz Rakovec, železn. uradnik, J. Pavlič, c. kr. poš. kontrolor, M. J. Nerač, nadučitelj i. t. d., Fr. Holasek, trgovec, Jos. Melzer, trgovec, Fr. Hočevár, vinski trgovec, sl. tiskarna sv. Cirila, vč. gg. France Korošec, prefekt v semenišču, Matej Štrakel, korni vikarij, Fr. Simonič, stolni kaplan, Anton Cestnik, korni vikarij, dr. Alojzij Meško, prof. bogoslovja, J. Hribnik, J. Malnič, rač. revident, vč. gd. Alojzij Zver, duhovnik, gg. Blaž Matek, c. kr. gimn. profesor,

Ivan Koprivnik, c. kr. profesor, dr. Vladimir Žitek, J. Fontana, trgovec, dr. J. Terč, zdravnik; vč. gg. Karol Hribovšek, kanonik i. t. d., Lud. Hudovernik, stolni vikar. Jak. Tajek, c. kr. voj. kaplan, Jak. Kavčič, gimn. vero- učitelj ter gg. Janez Majciger, c. kr. prof., dr. Janko Bezjak, c. kr. prof., dr. Franč. Voušek, c. kr. dež. sod. svetovalec (društveni ustanovnik), Jož. Perko, železn. uradnik, vč. g. F. Brelich, učitelj veronau., g. dr. Fr. Radaj, c. kr. notar i. t. d., g. dr. J. Glaser, velepos. in odv. kandidat. — V Konjicah sta darovala: Rodoljubna učiteljica gospica Milka Pirnat, 2 gld., g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik, 5 gld. (Konec prih.)

Iz Arje vasi pri Žalcu. (»Slov. Gospodar« v »Delavcu«). Kmalu potem, ko so se »vzgledni oče« v neki žalski gostilnici polastili 13. štev. »Slov. Gospodara« ter jo varno vtaknili v svoj žep, niso mogli več spati; zgodaj so ustajali ter jo še v temi mahnili skoz Arjo vas; vse je strmelo in vpraševalo: »Kaj neki pomeni to?« Slutili smo, da se nekaj kuha. In zares, nismo se varali; zadnji »Delavec« je razodel svo skrivnost. »Vzgledni oče« so tuhtali, kako bi zasolili »Slov. Gospodara«, ker jim baje ta preveč na prste gleda. Hodili so celo »k Kreisgericht-u«, hoteč spraviti ga na tožno klop, pa ni šlo; so premalo »kunštni«, čeravno so »kapitalističnih in klerikalnih listov že mnogo čitali«, kakor so se pobahali v »Delavcu«. Zato so dali »Slov. Gospodara« v »Delavca«. Ker ni vsak tako srečen prebirati »Delavca« kakor jaz in moji prijatelji, »kmetje iz Arje vasi, kateri ga tukaj čitajo pazljivo«, naj navedem nekaj stavkov za kratek čas; posebno rad to storim, ker je ta članek najboljše priporočilo za »vzgledna očeta«, kateri se ponujajo nemčuhom za župana! »Ker se tiče žalskih socialnih demokratov« pravi »Delavec«, »je povsem iz trte izvito, da bi se bil kdo od teh na ta način nas spominjal«. Kako se nam smilite! Še socialni demokrati vam nočejo iz zadrege pomagati! In vendar pravite, da so prijatelji kmečkega ljudstva — dokler se polni njihov »nenasitni žep!« Potem vam res drugo ne ostane kakor — boben. »Gotovo ga »Delavec« bode v oči, — ki je edini list, ki se bori na Slovenskem za pravice tlačnega ljudstva«. Dobro si te besede zapomnita, »Slov. Gospodar« in Domovina« in se poboljšajta, da vaju ne bodo več prezirali — »vzgledni oče«. Ti pa »beli Delavčev dopisun«, priporoči sebe in svoja dva pomagača »Delavcu«, da vam pribori pravico, da ne bo več treba iti v slabem vremenu v »kazino«, ampak da vam bo kazinar že v posteljo nosil zlahtno kapljico! Iz hvaležnosti za »imenitne« dopise bo »Delavec« to rad storil. »Kapitalističnih in klerikalnih listov smo že uže mnogo čitali ter tudi spoznali, da se ljudstvo ž njimi le za nos vodi«. Saj tudi nobeden ne tají, da ste še vi najbolj učeni in najbolj sposobni za župana! To že ja vrabci čivkajo po strehah! Zato vas je pa tudi »Slov. Gospodar« priporočil in vi, nehvaležnež, ste ga dali — v »Delavca«. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Poslanci državnega zbora so včeraj doglali postavo o volilni preosnovi. Po tej postavi se bodo poslanci tega razreda volili tajno. — Poljedelski odsek državnega zbora je sklenil, da se priredi kmetijsko posvetovanje (enketa), in sicer pismeno napravi vlada, ustno pa zbornica poslancev. Kje so vendar dejanja! — Včeraj je bil dunajskim županom izvoljem Jožef Strobach, veren mož, prvi podžupan bode dr. Lueger, drugi pa

dr. Neumayr. Vsi kristijani so zdaj s tem zadovoljni. — Dne 1. maja je kacic 50 tisoč delavcev praznovalo v Pratu. V gostilnici neke Svobode so pa vse potrli. Ker je policija posegla vmeš, nastala je krvava rabuka, in težko ranjenih je bilo 19 oseb, večinoma policistov. Še le vojaštvo je razgnalo socijalistične razgrajalce. Žal, da je med socijalisti že tudi mnogo slov. vseučiliščnikov.

Češko. CesarSKI namestnik Coudenhove je postal cesarjev tajni svetovalec. — V Pragi so delo ostavili vsi čevljarški pomočniki. — V Pragi so ustanovili društvo, ki hoče podpirati češko narodnost povsod, kjer je v nevarnosti, posebno s češkimi knjižnicami.

Štajarsko. Ker v jeseni odstopi moravski namestnik, baron Spens, pride boja na njegovo mesto naš cesarski namestnik, markí Baquehem; v Gradec pa pride grof Kiehmasegg z Dunaja. Kiehmasegg je odločen liberal, zato si take spremembe nikakor ne želimo.

Koroško. Na občni zbor katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence dne 22. aprila je prišlo v Celovcu 200 vrlih moč. Predsednikom je bil izvoljen župnik Einspieler. — Dne 25. in 26. aprila sta bila v celovškem gledališču predstavi na korist »Sulvereina« in »Südmarke«. Deželni predsednik, Schmidt-Zabierow, je seveda bil zraven!

Kranjsko. Dne 30. aprila se je odpovedal Peter Grasseli, župan ljubljanski, županstvu in odborništvu. Bil je nad 14 let župan. Narodna stranka se ga je navolila, vendar pa mu priskrbela službo ravnatelja užitninskega zakupa, katera služba mu nese na leto 3000 gld. Drevi izvolijo novim županom Ivana Hribarja.

Primorsko. V Trstu bodo volitve v občinski zastop, ki je ob enem deželni zbor, sredi meseca oktobra. — V Istri napravita kandidata Slavoj Jenko in Matko Mandić skupno dva volilna shoda; prvi shod dne 10. maja v Jelšanah, drugi pa dne 14. maja v Podgradu.

Dalmatinsko. Namesto M. Klaiča je bil državnim poslanecem izvoljen njegov sin Peter Klaič. — Pri Mječni Strani se je v nedeljo unel med žendarji in črnogorskimi tihotapei krvav boj. Bila sta ustreljena dva žendarja in štirje Črnogorci.

Ogersko. V soboto se je v Budapešti odprla ogerska razstava vpricho presvetlega cesarja in cesarice, ogerskih ministrov in naših ministrov Badenija, Bilinskega in Gautscha. Ogerski ministerski predsednik, grof Banffy, je dobil križec Leopoldovega reda. — Ogrci hočejo, naj bi vsled nove avstro-ogerske pogodbe Avstrija plačevala 68,6 odstotkov, Ogerska pa 31,4, med tem ko naša deputacija zahteva za Avstrijo 58, za Ogersko pa 42 %. Torej velik razloček!

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so pooblastili ogerskega kneza-primasa, da je v ponedeljek izročil našemu svetlemu cesarju papeževo častitko ob ogerski tisočletnici. Cesar so se zato sv. očetu brzojavno zahvalili.

Francosko. Novo Melinovo ministerstvo ima v poslanski zbornici majhno večino. Kakor hitro je zapustijo monarhisti, to je prijatelji kraljestva, bode moralo odstopiti. — V nedeljo so bile občinske volitve. Vlada in senat (gosposka zbornica) sta lahko z njimi zadovoljna.

Rusko. Slavnosti o priliki kronanja ruskega carja v Moskvi se pričnejo v soboto, dne 16. maja. Slavnosti bodo gotovo velikanske, in se jih udeležijo zastopniki vseh držav.

Bolgarsko. Knez Ferdinand se je iz Berolina pripeljal oni dan čez Monakovo na Dunaj. Povsod ga vsprejemajo po knežje. — Letos se na večih mestih priredijo okrajne razstave deželnih pridelkov in gospodarskih strojev.

Srbsko. V soboto so dijaki v Belem gradu pred

spomenikom kneza Mihaela zažgali ogersko zastavo, večer pa so hoteli napasti ogerski trgovinski muzej, toda morali so se umakniti orožnikom. Več oseb je bilo ranjenih in zaprtih. Vsled pritožbe avstrijskega poslanika je vlada takoj odstavila policijskega prefekta in zapovednika orožnikov.

Turško. Vojaki so hoteli ujeti na Kreti krščanski puntarski odbor, ki je bil v samostanu Prevali. Vsi odborniki so pa ušli, predno so vojaki samostan obkolili. — V Carigradu so več Armencev zaprli, ker je neki Armenec ubil turškega policista. Sicer so pa tega Armenca Turki takoj ubili.

Azija. Perzijski šah ali kralj Nasr-Edin, ki je letos namenil praznovati 50letnico svojega vladanja, je mrtev. Ustrelil ga je neki zagrizeni Riza iz rodu, ki je šahu vedno delal preglavice. Naslednik šahov je njegov najstarejši sin, Muzzafer-Eddin, katerega sta Rusija in Anglija že pripoznali.

Afrika. Italijanska vojska še ni osvobodila Adigrata, tednjare, obkoljene od Abesincev. Prišlo je že do Barakita, ki leži 34 kilometrov severno Adigrata, ter ondi trčila na predstraže sovražne vojske. General Heus se je boja približal že na 10 km Adigratu.

Za poduk in kratek čas.

Nevednost, najdražja stvar v deželi.

(Slika; načrtal — ski.)

(Dalje.)

»Ko je Smrekar pokopal očeta ter postal sam svoj, bil je uprav v najboljših letih, čedne in krepke postave. Seveda so se mu kar vsiljevale neveste druga za drugo, toda ako je zapazil, da nosijo krila iz domačega platna, odpravljal je vse po vrsti. Naposled se je vendar izvedelo, da ne vzame nobene, katera mu pride v svate v obleki iz domačega platna, ker za tako kmetijo, kakor je njegova, se baje že spodobi, da ima nevesta kaj bolj prazniškega na sebi. In res, česar si je želel, se mu je tudi uresničilo; prišla je v ogledi nevesta, vsa »poskrobljena« in »nacičrana«; in ta ženska mu je bila vseč na prvi pogled. Dasiravno je bila domá celó v tretji župniji ter je mladi gospodar poprej morda nikdar ni videl, bilo je vendar med njima in pričami takoj dogovorjeno, da se vzameta, kar je šlo tem lažje, ker je bila zala nevesta tudi bogata. Kmalu po tem dogovoru se je vršila truščna svatba, in vsi, ki so poznali kmetijo ter nevestino doto, so prerokovali, kako lahko bo mladina zakonskima življenju, kakó bosta srečna.

S početka se je res kazalo, da bo takó; le mlada Smrekarjeva gospodinja se je časih pritoževala, da jo domača dekleta gledajo nekako po strani, ker jim je prevzela takó brhkega ženina. Toda sčasoma se ni zmenila več niti za to, in pri Smrekarjevih se je pričelo pravcato prazniško življenje. Z doto, ki jo je mlada gospodinja prinesla k hiši, je mladi Smrekar izplačal bratu njegov delež, poravnal nekatere neznatne dolgove, pa še ostalo mu je nekaj, kar bi bil lahko shranil za poznejše čase. Toda kaj, ko pa nobeden pri hiši ni poznal varčnosti! Dasiravno polja ni obilno ter je njegov pridelek komaj zadoščeval za domače potrebe, vendar je mlada gospodinja vse leto krmila svoje prašiče z zrnjem, poleg tega pa redila še neizmerno množico perutnine. Takó je torej prišlo, da je kmalu, ko so bili z mlatvijo gotovi, bilo treba iti z vrečami k žitnemu trgovcu po zrnje za domačo porabo, za prašiče in perutnino, kar pa je stalo na leto obilno denarja. Mladi Smrekar je zagazil, da sam ni vedel kedaj: v dolgove.